

Handlovské lesy,n.o., Námestie baníkov 7, 972 51 Handlová

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2025

Mgr. Jozef Maďar

OBSAH:

1. Úvod
2. Profil neziskovej organizácie
3. Činnosť neziskovej organizácie v roku 2025
 - 3.1 Propagačná činnosť
 - 3.2 Dobrovoľnícka činnosť
 - 3.3 Iné aktivity
 - 3.4 Projekty
4. Hospodárenie neziskovej organizácie
5. Predpokladaný budúci vývoj činnosti neziskovej organizácie
6. Záver

1. Úvod

Handlovské lesy, n.o. je nezisková organizácia, ktorá bola založená v roku 2020 mestom Handlová, poskytuje nasledovné druhy všeobecne prospešných služieb: vypracováva projekty súvisiace s tvorbou a ochranou životného prostredia a ochranou zdravia obyvateľstva; vypracováva projekty na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti; poskytuje poradenstvo a vykonáva odbornú činnosť v oblasti životného prostredia a lesníctva.

2. Profil neziskovej organizácie

Názov organizácie:	Handlovské lesy, n.o.
Sídlo organizácie:	Námestie baníkov 7 972 51 Handlová
Zakladateľ organizácie:	mesto Handlová
Dátum založenia:	27.1.2021
Právna forma:	nezisková organizácia
Doba trvania	doba neurčitá
IČO:	53565339
DIČ:	
Email:	handlovskelesy@handlova.sk
Tel.:	+421 46 519 25 35
Druh všeobecne prospešných služieb:	<ul style="list-style-type: none">- vypracovávanie projektov súvisiacich s tvorbou a ochranou životného prostredia a ochranou zdravia obyvateľstva- vypracovávanie projektov na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti- poskytovanieporadenstva a vykonávanie odbornej činnosti v oblasti životného prostredia a lesníctva
Orgány organizácie:	<ul style="list-style-type: none">- správna rada- dozorná rada- riaditeľ
Riaditeľ organizácie:	Mgr. Jozef Maďar
Správna rada:	Mgr. Ladislav Hozlár Arpád Koszta Bc. Lina Gregor Ľuboš Oswald Ing. Blažej Litva
Dozorná rada:	Mgr. Silvia Grúberová Ing. Vladimír Buzalka Bc. Marcela Šimonová

3. Činnosť neziskovej organizácie v roku 2025

3.1 Propagačná činnosť

Mesto Handlová propaguje činnosť neziskovej organizácie na svojom webovom sídle www.handlova.sk (zriadené v marci 2021):

The screenshot shows the official website of Mesto Handlová. The header includes the city logo, the text 'Oficiálna stránka mesta MESTO HANDLOVÁ', a search bar, and icons for 'Galéria', 'Kalendár', and 'Počasie'. The navigation menu contains: 'Mestský úrad / Kontakty', 'Samospráva', 'Chcem vybaviť...', 'Aktuality', 'O meste, podujatia, turistika', and 'Pre obyvateľov'. The main content area shows a breadcrumb trail: 'Úvod - Pre obyvateľov - Mestské organizácie - Handlovské lesy, n.o.' and the title 'Handlovské lesy, n.o.'. Below the title is a large logo for 'HANDLOVSKÉ LESY' consisting of three overlapping green triangles and a yellow sun. To the right is a 'Prečítat' button and a 'Pre obyvateľov' menu with items like 'Prevádzkový poriadok', 'Stážnosti, petície, infozákon', 'Civilná ochrana', 'Mestská polícia', 'Mestská hromadná doprava', 'Mestský cintorín', 'Mestské organizácie', 'Handlovské lesy, n.o.', 'O nás / Kontakty', 'Napísali o nás', 'Naše aktivity', 'Užitočné informácie', 'Prihláška - Dobrovoľník', 'Mestský Bytový podnik', 'HATER / Technické služby', 'Karanténna stanica Handlová', and 'Dom kultúry'.

Nezisková organizácia si v rámci svojej propagačnej činnosti používa logá organizácie (od apríla 2021) v troch rôznych podobách:

**HANDLOVSKÉ
LESY**
n.o.

**HANDLOVSKÉ
LESY**
n.o.

HANDLOVSKÉ LESY
n.o.

Na webovom sídle mesta v časti „Prihláška – dobrovoľník“ je umiestnená online prihlášky na dobrovoľnícku činnosť pre neziskovú organizáciu (funkčné od apríla 2021):

Prihláška – Dobrovoľník

Prečítať

Milá dobrovoľníčka, milý dobrovoľník.

Cieľom Handlovské lesy, n.o. je poskytovanie verejnoprospešných služieb v oblasti ochrany prírody a tvorbe projektov na jej ochranu. Po vyplnení formulára budeme každého kontaktovať v čo najkratšom možnom čase. Máme pre Vás pripravené dobrovoľnícke zmluvy a Handlovské lesy, n.o. Vám vystavia certifikát o nadobudnutých zručnostiach!

Pre tých, ktorí stoja na prahu svojej pracovnej kariéry alebo považujú dobrovoľníctvo za dôležitú súčasť svojho života, dávame do pozornosti, že môžete získať potvrdenie o dobrovoľníckej činnosti, ak ste sa za posledných 12 mesiacov dokázateľne venovali aspoň 40 hodín dobrovoľníctvu. Na Slovensku je možné nechať si potvrdiť zručnosti nadobudnuté vďaka dobrovoľníctvu prostredníctvom webovej stránky D-zručnosti pre zamestnanie. Ako to funguje s potvrdeniami o dobrovoľníctve si môžete pozrieť na stránke dobrovoľníckych centier tu: <http://www.dzrucnosti.dobrovolnickecentra.sk/> .

Čo získate dobrovoľníctvom?

Osobnostný a profesionálny rast, pocit zadosťučinenia, niekedy nové kontakty, priateľstvá a hlavne nové skúsenosti. Ďakujeme, že dobrovoľníctvom venujete časť svojho voľného času, vedomostí a schopností handlovským lesom a lúkam, našej prírode!

Tím Handlovské lesy, n.o.

E-mail *

mail@example.com

Meno a Priezvisko *

Telefón:

V tvare: +421 _ _ _ ...

Oblasť dobrovoľníctva pre Handlovské lesy, n.o

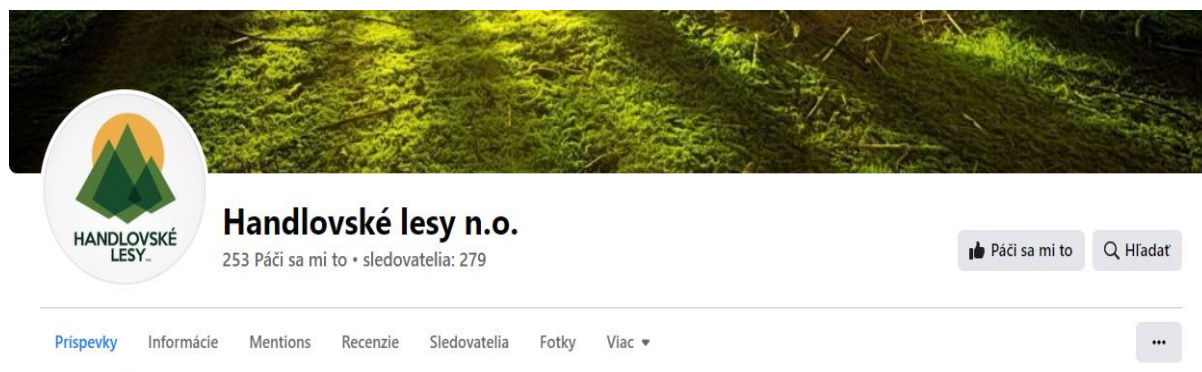
pomoc pri organizovaní brigád

Súhlas so spracovaním osobných údajov *

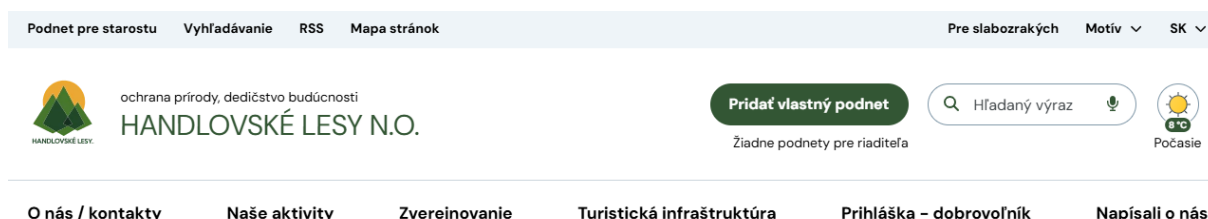
Vyplnením a zaslaním formulára súhlasím so spracovaním osobných údajov v zmysle zákona 18/2018 Z.z. Prevádzkovateľ, ktorému sa poskytujú osobné údaje: Mesto Handlová, Námestie baníkov 7, 97251 Handlová, 0908 342 616, handlova@handlova.sk. Kontaktné údaje na zodpovednú osobu: jana.paulinyova@handlova.sk Účel spracovania: Spracovanie osobných za účelom vytvorenia databázy dobrovoľníkov pre Handlovské lesy, n.o. Prevádzkovateľ sa zaručuje, že osobné údaje poskytovateľa neposkytne ďalej a po splnení účelu spracovania osobných údajov bez zbytočného odkladu zabezpečí ich likvidáciu pokiaľ to osobitný zákon nevyžaduje inak.

Odoslať

Nezisková organizácia pravidelne uverejňuje svoju činnosť prostredníctvom facebookového profilu (zriadený v júli 2021):

Nezisková organizácia v roku 2024 zriadila webovú stránku organizácie www.handlovskelesy.sk

3.2 Dobrovoľnícka činnosť

Nezisková organizácia aj v roku 2025 vykonávala dobrovoľnícku činnosť prostredníctvom dobrovoľníkov – ku koncu roka 2025 eviduje 73 dobrovoľníkov v rôznych oblastiach (pomoc pri organizovaní brigád, čistenie prírody, príprava dreva pre oddychové miesta v meste, propagácia aktivít, príprava fotodokumentácie a PR aktivity, správkyňa/správca oddychových miest v meste, organizácia vzdelávacích aktivít pre rôzne vekové kategórie).

29.3.2025 sa uskutočnila brigáda Handlovských lesov n.o. na Útulni pod Vtáčím rajom, ktorá bola zameraná na úpravu okolia a úpravu terénu pri útulni. Odstaňovali sa zbytky stavebného odpadu po výstavbe, upravoval sa terén a osadila sa drevená latrína. (44 dobrovoľníckych hodín)

1.5.2025 sa dobrovoľníci Handlovských lesov n.o. zúčastnili brigády na Útulni pod Vtáčím rajom, ktorá bola zameraná najmä na úpravu okolia a úpravu terénu v tesnej blízkosti útulne. Dobrovoľníci tiež upravili studničku a prístup k nej. (78 dobrovoľníckych hodín)

23.5.2025 sa dobrovoľníci Handlovských lesov n.o. spolu s lesníkmi a poľovníkmi zúčastnili Dňa rodiny 2025 – Lesníci a poľovníci deťom. Pripravili si zábavné a poučné popoludnie pre deti z MŠ A. Kmeťa v Žiari nad Hronom. (24 dobrovoľníckych hodín)

22.7.2025 sa dobrovoľníci Handlovských lesov n.o. venovali deťom z farského tábora na útulni pod Vtáčím rajom. Pre deti si pripravili deň plný zábavy a aktivít. Deti na vopred pripravených siedmich stanovištiach zbierali body, ktoré sa na konci dňa vyhodnotili. Opekalo sa a varil sa guláš. (64 dobrovoľníckych hodín)

2.10.2025 sa uskutočnila brigáda na prameni Handlovky za účelom osádzania novej informačnej tabule a lavičky pre návštevníkov pri prameni Handlovky, keďže našou snahou je zveľadiť a sprístupniť toto miesto verejnosti. Pri prácach nám pomohli odborníci z LESY SR, ktorí poskytli cenné rady a praktickú pomoc pri samotnej montáži. (12 dobrovoľníckych hodín)

18.10.2025 sa uskutočnilo pri Lesnej pozorovateľni na Východnej šachte sklávnostné otvorenie troch nových objektov, ktoré obohatia prírodné a turistické prostredie tejto oblasti. Útulňa ponúka miesto na oddych a načerpanie síl pre každého, kto má rád prírodu. Náučný chodník Biela skala návštevníkom priblíži život lesa, rastlín a zvierat, a lesná pozorovateľňa umožní pozrieť sa na okolie z úplne novej perspektívy. Na prípravu a realizácii podujatia sa podieľali dobrovoľníci Handlovských lesov n.o. Pásku prestrihla primátorka mesta Silvia Grúberová, handlovský farár Andrej Porubský a Arpád Koszta – člen baníckeho spolku. Podujatie doplnil Juraj Stolárik hrou na saxofón, Country Limit Club a moderovania sa zhostili Peter Meluš a Alexa Papalová.(40 dobrovoľníckych hodín)

Počas celého roka 2025 vykonávala koordinátorka dobrovoľníkov Handlovských lesov n.o.dobrovoľnícku činnosť spojenú s administratívou, propagáciou a organizáciou dobrovoľníckych aktivít a komunikáciou s dobrovoľníkmi. V roku 2025 to bolo celkovo 38 dobrovoľníckych hodín.

Od 1.2.2025 má útulňa pod Vtáčím rajom prideleného správcu. Správca vykonáva túto činnosť ako dobrovoľník Handlovských lesov n.o. V roku 2025 odpracoval v rámci správy objektu 174 dobrovoľníckych hodín.

Tak ako predošlé roky tak aj v roku 2025 nezisková organizácia podporovala myšlienku lesnej pedagogiky. Cieľom lesnej pedagogiky je podporiť záujem detí predškolského a mladšieho školského veku o les, prírodu a životné prostredie, súčasne rozvíjať prírodovednú gramotnosť a vytvoriť pozitívny vzťah k prírode a lesu. Lesný pedagóg sa zapojil do prípravy projektu „Mobilná učebňa v prírode“, ktorý bol podporený TSK cez výzvu Zelené oči(10 dobrovoľníckych hodín). TSK nás nakoniec podporilo sumou 1000 eur na nákup učebných pomôcok, fotopasce a súprav na testovanie vody a pôdy.

V roku 2025 bol pravidelne dopĺňaný a aktualizovaný obsah na webovej stránke organizácie www.handlovskelesy.sk. Administrácia webovej stránky bola v rozsahu 48 dobrovoľníckych hodín.

V roku 2025 sa do dobrovoľníckej činnosti zapojili aj odborný konzultant - odborná spolupráca na projektoch neziskovej organizácia (20 dobrovoľníckych hodín) a tiež odborný garant výskumu a vývoja - odborná činnosť (20 dobrovoľníckych hodín).

Celkovo bolo v roku 2025 odpracovaných **356 dobrovoľníckych hodín** dobrovoľníckej činnosti a **190 dobrovoľníckych hodín** odbornej činnosti čo spolu predstavuje **546 dobrovoľníckych hodín**.

Dobrovoľnícka činnosť					
dátum	názov aktivity	počet osôb	počet hodín	príprava (hod.)	hodín spolu
29.3.2025	brigáda na Útulni pod Vtáčím rajom	11	4		44
1.5.2025	brigáda na Útulni pod Vtáčím rajom	13	6		78
23.5.2025	Deň rodiny 2025	5	4	4	24
22.7.2025	Farský tábor - aktivity pre deti	6	9	6	60
2.10.2025	brigáda na prameni Handlovky	3	4		12
18.10.2025	Slávnostné otvorenie pozorovateľne	15	2	10	40
1.2.2025-31.12.2025	správa prideleného objektu - útulňa	1	174		174
					432

odborná činnosť	názov činnosti	počet osôb	počet hodín		hodín spolu
lesný pedagóg	príprava na lesnú pedagogiku	1	10		10
koordinátor dobrov. činnosti	komunikácia, propagácia, administratíva	1	38		38
administrátor webovej stránky	tvorba a aktualizácia obsahu webovej stránky	1	48		48
odborný projektový konzultant	odborná spolupráca na projektoch	1	20		20
odborný garant výskumu a vývoja	odborná činnosť	1	20		20
					136

spolu

568

3.3 Iné aktivity

Handlovka , riečka prameniaca pod Bielou skalou.

Revitalizácia okolia prameňa riečky sa stala našou aktivitou , na ktorej spolupracujeme s Lesmi SR a Slovenským rybárskym zväzom a mnohými inými nadšencami.

V rámci napĺňania cieľov Handlovské lesy n.o. je zámerom revitalizovať identifikovaný prameň riečky Handlovka. Nachádza sa v lokalite Stará Južná približne 600 metrov východným smerom od chaty Martinka a približne jeden kilometer južne. od vrcholu Veľkého Krica. V lesnom poraste číslo 610 b na parcele E-KN 12938, k.ú. Handlová.

Charakteristika zámeru:

Vybudovanie funkčného objektu slúžiaceho ako prameň čistej vody a zároveň symbol prezentujúci mesto Handlová a Handlovskú dolinu.

Opis rieky Handlovka:

Handlovka je rieka na strednom Slovensku, v okrese Prievidza. Je ľavostranným prítokom Nitry, má dĺžku 32 km a zaberá povodie s veľkosťou 178,3 km². Je tokom IV. rádu a priemerná lesnatosť povodia je 40 %. Pôvodný názov rieky bol Prievidza (do polovice 19. storočia).

Pramení v pohorí Vtáčnik pod vrchom Biely kameň (1 135,0 m n. m.) v nadmorskej výške približne 770 m. Tečie východným smerom a asi po 1,5 km vteká do Handlovskej kotliny^[2], kde napája Handlovský rybník. Stáča sa na sever, preteká časťou Horný koniec a následne aj mestom Handlová, na území ktorej priberá sprava Mlynský potok a potok Struhár a zľava Račí potok.

V blízkosti obce Ráztočno priberá Hraničný potok sprava, oblúkom sa stáča na severozápad a vetví sa na dve ramená. V obci priberá Morovniansky potok zľava a výrazne zvlneným korytom preteká obcami Jalovec (priberá pravostranný prítok zo Strednej doliny) a Chrenovec-Brusno (na území obce ústia do Handlovky ľavostranný Jalovský potok a pravostranný Kolárová). Následne priberá pravostranný prítok spod Dolných lánov, preteká obcou Lipník a opäť sprava priberá Lipníček. Ďalej preteká obcou Veľká Čausa, tu priberá zľava prítok zo severozápadného svahu Jelenieho vrchu (701,5 m n. m.) a za obcou z pravej strany Čausiansky potok.

Vteká do lesnatej oblasti Necpalskej hory (ktorá oddeľuje Handlovskú kotlinu od vlastnej Hornonitrianskej kotliny), cez ktorú sa prerezáva hlboko zarezaným skalnatým údolím, stáča k juhozápadu a priteká na územie mesta Prievidza. Tečie rovinatým územím dna Hornonitrianskej kotliny, kde priberá niekoľko ľavostranných prítokov, stekajúcich zo svahov pohoria Vtáčnik. Najprv Mraznica, potom prítok z Drlákovkej doliny s Moštenicou, ďalej Vlčí kanál a najvodnatejšiu Ciglianku, ktorá preteká obcou Koš a na území ktorej (pri železničnej zastávke) sa vlieva v nadmorskej výške cca 245 m n. m. do Handlovky. Handlovka ústi do Nitry medzi obcami Koš, Opatovce nad Nitrou a mestom Nováky.

11. decembra 1960 došlo k mohutnému zosuvu na južnom okraji Handlovej, ktorý bol v pohybe až do 30. mája 1961. Zosuv známy ako Handlovský zosuv zdvihol koryto Handlovky v kratšom úseku až o 10 metrov.

Po výdatných dažďoch došlo 15. augusta 2010 k rozvodneniu rieky, ktorá spôsobila škody v celom svojom povodí. Rieka brala mosty, ploty, podmyla cesty i železničnú trať Prievidza – Horná Štubňa. V Prievidzi dosiahla v daný deň prietok 147 m³/s, čo zodpovedá 1000 ročnej vode.

Postup realizácie zámeru:

- 1.) Stanovenie kritérií na vybudovanie funkčného objektu, t.j. stanoviť cenové rozpätie, prípadne vypísať súťaž na návrh a realizáciu zámeru s parametrami revitalizácie.
september 2026
- 2.) Verejná prezentácia zámeru so zberom nápadov na samotný vizuál od verejnosti a odborníkov prostredníctvom komunikačných kanálov mesta v spolupráci s komunikačným oddelením mesta Handlová, najmä www.handlova.sk, sociálnych sietí, prípadne využitím podujatí mesta. Návrhy vyhodnotiť odborne spôsobilými osobami a určiť výslednú podobu zámeru. Odborníkmi na hodnotenie budú: členovia správnej a dozornej rady a lesníci z radov HLNO.

3.4 Projekty

Vybudovanie lesnej infraštruktúry bolo našim ťažiskovým projektom, ktorým žila naša organizácia od podpisu zmluvy s PPA v júni 2024.

Predmetom projektu je vybudovanie občianskej a poznávacej infraštruktúry v mestských lesoch Handlová. Projekt bude pozostávať z vybudovania lesnej pozorovateľne, turistickej útulne a infraštruktúry náučného chodníka. Projekt bude realizovaný v katastrálnom území Handlová

neziskovou organizáciou Handlovské lesy n.o., ktorá je obhospodarovateľom lesa parcela č. C-KN č. 5582/6 (SO 01 Lesná pozorovateľňa - Tri studničky) a C-KN č. 5472/22 (SO 02 Turistická útulňa pod Vtáčím rajom).

Obhospodarovateľom lesa na lesných pozemkoch parc.č. E-KN č. 13330 (SO 03 Náučný chodník Biela skala) sú Lesy SR, š.p., ktoré vydali súhlasné stanovisko s umiestnením infraštruktúry náučného chodníka.

SO 01 Lesná pozorovateľňa - Tri studničky Objekt SO 01 tvorí novostavba lesnej pozorovateľne. Dôvodom vybudovania lesnej pozorovateľne je snaha o zintenzívnenie turistiky pre obyvateľov mesta Handlová a okolia. Miesto bude dostupné zo značenej turistickej trasy banského náučného chodníka.

Nosná konštrukcia lesnej pozorovateľne je navrhnutá z lepeného lamelového dreva. Na pozorovateľni budú dve ochodze, na úrovni +4,50 m a +13,50 m. Najvyšší bod sedlovej strechy je vo výške +18,76 m. Schodisko bude pozostávať zo šiestich ramien so zalomenými schodnicami. Pozorovateľňa bude vybavená informačným systémom umiestneným na najvyššom podlaží.

SO 02 Turistická útulňa pod Vtáčím rajom Objekt SO 02 tvorí samostatne stojaca turistická útulňa. Okolie pozemku tvorí lesná lúka.

Je to prízemný, samostatne stojaci a nepodpivničený objekt. V objekte je na prízemí prekryté závetrie s možnosťou posedenia a samotný vnútorný priestor. Vstup je cez závetrie. V priestore strechy je priestor slúžiaci na ležanie, prístupný z hlavného priestoru rebríkom.

Hmota objektu je jednoduchý kubusprestrešený sedlovou strechou. Objekt bude slúžiť ako turistická útulňa, pre úkryt a občasné prenocovanie turistov. Turistická útulňa je vybavená jednoduchým nábytkom - lavice, stôl.

SO 03 Náučný chodník Biela skala

Riešený náučný chodník je umiestnený na pozemku E-KN č. 13330, katastrálne územie Handlová. Ide o chodník lesnej pedagogiky Martinka - Biela skala. Jeho úlohou je podpora environmentálnej výchovy. Súčasťou sú informačné body s umiestneným náučným obsahom. Pôjde o atypické originálne prvky drobnej architektúry. Je ich 10 a obsahom okrem všeobecných informácií uvedených nižšie budú aj informácie prístupné cez QR kódy - napr. informácie o lesných ekosystémoch v ich okolí s názornými ukázkami, informácie o práci lesníkov a jej význame pri zabezpečovaní plnenia ekosystémových služieb lesov, ukážky lesov hospodárskych v lokalite, ukážky pralesa Biela skala (ochranný les), vysvetlenie spôsobu fungovania prírodných zákonitostí v nich a konkretizovanie ekosystémových služieb, ktoré jednotlivé kategórie lesov prinášajú v prevažnej miere.

1. Chata Martinka, *Chata Martinka je známym a obľúbeným výletným miestom. Má banícku, ale aj lesnícku minulosť. Chata bola vybudovaná ako ubytovňa(ubytovací barák) pre baníkov, ktorý*

pracovali na výstavbe vetracej šachty, ktorá mala názov „Stará južná“. Táto vetracia šachta už neexistuje. Nahradila ju šachta „Nová južná“, ktorú môžeme zabezpečenú vidieť vstavanú do Veľkého Griču aj dnes. Po dokončení vetracej šachty baníci túto chatu odovzdali štátnym lesom. Následne sa stala domovom pre handlovského rodáka Martina Podmajerského. Ten pracoval ako zberač lesných semien, ktoré sa využívali v lesných škôlkach. Žiaľ v druhej polovici 60-tych rokov tragicky zahynul pri svojej práci pádom zo stromu. Handlovčania dodnes nazývajú tento objekt Martinka.

2. Veľký Grič (971,5m.n.m), Výrazný skalnatý vrch, ktorý sa týči nad Handlovou, obľúbené miesto skalolezcov, turistov a milovníkov prírody. Spolu s Malým Gričom (876 m.n.m) a Kňazovým vrchom(694m.n.m) patrí k ikonickým kopcom okolia Handlovej a je sopečného pôvodu. Tieto vrchy dnes po odbúraní mäkkších tufov a tufitov zo sopečného popola, ktoré ich pôvodne obalovali, odhaľujú andezitovú výplň hrdla sopky v podobe veľkých malebných andezitových brál, nápadne vystupujúcich z okolitého terénu. Na málo extrémnych plochách rastú jedľovo-bukové lesy s prímiesou javora horského, lipy a ďalších drevín. Zaujímavosťou je napríklad to, že v oblasti Bielej skaly a Veľkého Griča sa vyskytuje drevina Tis obyčajný, ktorý tu rastie ako zvyšok treťohorného rastlinstva. Od 1. decembra 2021 sa východná časť vrchu zaradila do chráneného územia Pralesy Slovenska.

3. Drevinové zloženie v Handlovských lesoch, Zastúpenie drevín v Handlovskej kotline je zmiešané a pomerne pestré. Najväčšie percento tvoria ihličnaté dreviny, spolu až 56,9%. Z toho zhruba až 26% tvorí smrek obyčajný. Druhá najviac zastúpená ihličnatá drevina je borovica lesná, ktorá tvorí približne 14% tunajších lesov. Z listnatých drevín má najväčšie zastúpenie buk lesný, ktorý tu tvorí zhruba 23%, cenné listnáče (javor, jaseň ,agát ,brest, lipa) zaberajú okolo 10% a v okolí vodných tokov rastie jeľša lepkavá takmer 6%.

4. Vtáctvo v lesoch okolí Handlovej, Typickými vtákmi tunajších lesov, s ktorými – alebo aspoň s ich hlasným škriekaním sa nemožno v tunajších lesoch nestretnúť- sú orešnicaperlavá, krkavec čierny alebo straka obyčajná. Tieto krkavcovité vtáky môžeme pokladať za zvyšok fauny z chladných období, keď tunajšie územie pokrývali ešte tundrové lesy. Pre tunajšie smrekové lesy sú charakteristické krivonosy, ktoré sa tu najhojnejšie vyskytujú počas veľkej úrody šišíek. V lesoch okolo mesta sa nachádzajú hýle, kolibriariky a červienky z drozdov najviac drozd plavý a drozd trskota, ktoré v zime vytvárajú veľké hlučné krdle. Dost' bohato zastúpené sú všetky druhy našich lesných sýkoriek. Neodmysliteľnou súčasťou je v našich lesoch škrekot sojky a ťobanie ďatľov do búrľavých stromov, z ktorých má najväčšie zastúpenie ďateľ veľký a tesár čierny s červenou čiapočkou na hlave. V jarných mesiacoch je v tunajších lesoch počuť hlboké húkanie našej najväčšej sovy výra skalného. V nerušených lesoch v noci sa tu ozývajú kvílivým hlasom, myšiarka ušatá a sova lesná. Najpočetnejším dravcom handlovských lesov je myšiak hôrny.

5. Vplyv lesného hospodárstva na Handlovské lesy, *V handlovskej kotline sa v stredoveku nachádzali pomerne rozsiahle lesné porasty a okolité osady toto územie nazývali Seperdeo, čo znamená krásny les. Po založení Handlovej, 8. marca 1376, noví osadníci premenili tunajšie lesy na poľnohospodársku pôdu. Pestovali obilniny, ovocie a zeleninu, chovali hospodárske zvieratá pre svoju obživu. Po druhej svetovej vojne došlo vplyvom veľkých spoločenských zmien k vysídleniu pôvodného obyvateľstva. Poľnohospodárstvo sa zmenilo na intenzívne a rozhodlo sa o znovu zalesnení veľkej časti okolia mesta. Dodnes v našich lesoch môžeme vidieť rozsiahle kamenné medze, ktoré oddeľovali niekdajšie polička. Vďaka odbornej práci niekoľkých generácii lesníkov tu dnes rastú stabilné zmiešané lesy.*

6. Rastlinstvo v Handlovských lesoch, *Tunajšie lesy majú podhorský a horský charakter s primiešaním pre ne typických drevín a s typickým podrastom karpatských bučín: lipkavcom, bažankou, starčekom, netýkavkou, kysličkou, miestami s porastom papradí. V okolí Veľkého Griča je potvrdený výskyt chránených druhov: Astra alpínska, Klinček pyšný peristý.*

7. Raticová zver, *Diviak lesný miluje vlhké miesta ako kaluže a bahnísky. Pári sa začiatkom novembra až koncom decembra. Gravidita u samíc trvá 118 až 120 dní a rodí sa približne 2 až 8 mláďat. Jeleň lesný obýva rozsiahle územia od lužných lesov až po horské lesy. Hmotnosť: 200-300kg(samec) 120-200kg(samica), Dĺžka tela: 150-200 cm, Výška: 120-150cm. Každý rok od apríla do februára zhadzuje parohy. Srnec lesný žije vo všetkých typoch lesov, je veľmi prispôsobivý na prostredie. Hmotnosť: 17-30kg, Dĺžka tela: 90-130cm, Výška: 65-85cm. Daniel škrvritý a Muflón lesný patria k nepôvodným druhom a v handlovských lesoch sa nevyskytujú.*

8. Veľké šelmy, *Medveď hnedý - naša najväčšia šelma, jeho stravu tvorí mäso, ale aj bylinná strava, vyhľadáva zdochliny, lesné plody, ale aj poľnohospodárske plodiny. Ukladá sa na zimný spánok, zimuje v jamách po vývrate stromu, otvoroch v skalách alebo v húštinách. Hmotnosť: 150-300kg(samec) 100-200(samica), Dĺžka tela: 170-230cm Výška:125-130cm, Vlk dravý - žije a loví vo svorkách, výborný lovec. V handlovských lesoch je jeho výskyt zriedkavý. Hmotnosť:30-80kg(samec) 22-55kg(samica) Dĺžka tela:100-160cm Výška:80-85cm. Rys ostrovid(Lynxlynx) - najväčšia európska mačkovitá šelma, žije samotárskym spôsobom života. Rys je veľmi plaché zviera a zahliadnuť ho je veľkou vzácnosťou. Aktívny ja hlavne počas noci na tichých lokalitách Hmotnosť: 18-30kg (samec) 10-21kg (samica) Dĺžka tela:80-130cm Výška: 65-70cm*

9. Geologická stavba, *Handlovskú kotlinu ohraničuje na severovýchode prevažne dolomitová a vápencová južná časť pohoria Žiar, ktoré siaha na juh približne po údolie Hraničného potoka (prítok Handlovky) a Rematy. Na východe a juhovýchode lemuje kotlinu Kunešovská hornatina a na západe sopečné pohorie Vtáčnik. Podľa geologickej stavby môžeme okolité hory rozdeliť do dvoch skupín: treťohorné sopečné pohoria - Vtáčnik a Kremnické vrchy a kryštálicko-druho horné pohorie Žiar.*

10. Biela skala / Biely kameň 1135m.n.m. Nachádza sa v severovýchodnej časti pohoria Vtáčnik. Zo severu a východu sa tiahne dlhý strmý zráz, ktorý je tvorený erozívnymi lávovými prúdmi. Tieto prúdy postupom času opadávajú a odtrhávajú sa od skalného brala. Na lokalite sa nachádza prírodná rezervácia, ktorá bola vyhlásená v roku 1973. Prírodná rezervácia má rozlohu približne 116 ha. Rezervácia chráni zachované pralesy jedľovo - bukového vegetačného stupňa. Platí tu piaty stupeň ochrany.

4. Hospodárenie neziskovej organizácie

Prehľad rozsahu nákladov a výnosov

	Výnosy (v EUR)	Náklady (v EUR)	Výsledok hospodárenia k 31.12.2025
Celkom	10 828,25	10 493,04	335,21

Druh výnosov	Popis (číslo účtu a názov)	Stav ku koncu bežného účtovného obdobia
Tržby za vlastné výkony a tovar	601 – Tržby za vlastné výrobky	
Zmena stavu vlastnej výroby	602 – Tržby z predaja služieb	
Aktivácia	622 - Aktivácia	3 243,69
Ostatné výnosy	641- Zmluvné pokuty a penále	
	649 – Iné ostatné výnosy	1 235,58
Tržby z predaja a prenájmu majetku	651– Tržby z predaja DNHM a DHM	
Prijaté príspevky	662 – Prijaté príspevky od iných organizácií	
	663 – Prijaté príspevky od FO	
	665 – Príspevky z podielu zaplatenej dane	
Dotácie	691- Prevádzkové dotácie	6 348,98
Spolu	x	10 828,25

Druh nákladov	Popis (číslo účtu a názov)	Stav ku koncu bežného účtovného obdobia
Spotrebované nákupy	501 – Spotreba materiálu	475,19
Služby	511 – Opravy a udržiavanie	
	518 – Ostatné služby	4 786,59
Osobné náklady	521 – Mzdové náklady	
	524 – Záonné SP a ZP	
	527– Záonné soc. náklady	

Dane a poplatky	538– Ostatné dane a poplat.	24,00
	549– Iné ostatné náklady	663,28
Odpisy, predaný majetok, opravné položky	551– Odpisy DHM a DNHM	4 543,98
Daň z príjmov	591- Daň z príjmov	
Spolu	x	10 493,04

Stav aktív a pasív neziskovej organizácie k 31.12.2025

	Aktíva	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
A	Neobežný majetok	358 971,81	12 586,50
2.	Dlhodobý hmotný majetok súčet	358 971,81	12 586,50
B	Obežný majetok	1 592,80	5 878,47
3.	Krátkodobé pohľadávky súčet	0,00	100,00
4.	Finančné účty súčet	1 592,80	5 778,47
C	Časové rozlíšenie aktív	628,38	0,00
1.	Náklady budúcich období	628,38	0,00
	MAJETOK SPOLU	361 192,99	18 464,97
	Pasíva	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
A	Vlastné zdroje krytia majetku	500,01	500,00
1.	Základné imanie	500,00	500,00
2.	Fondy tvorené zo zisku	0,00	0,00
3.	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia	-335,20	0,00
4.	Výsledok hospodárenia za účtov.obdobie	335,21	-335,20
B	Závazky	11 860,65	5 713,67
1.	Rezervy	0,00	0,00
2.	Dlhodobé záväzky	0,00	0,00
3.	Krátkodobé záväzky	11 860,65	5 713,67
C	Časové rozlíšenie	348 832,33	12 586,50
1.	Výnosy budúcich období	348 832,33	12 586,50
	Vlastné imanie, záväzky a účty časového rozlíšenia SPOLU	361 192,99	18 464,97

Stav aktív a pasív k 31.12.2025 predstavuje sumu

361 192,99 EUR

5. Predpokladaný budúci vývoj činnosti neziskovej organizácie

V blízkej budúcnosti sa musíme zamerať na sprofesionalizovanie našej organizácie. Vytvoriť plnohodnotný lesný podnik so zamestnancami a profesionálnymi výstupmi. Treba zvážiť vstup partnera, ktorý by bol schopný pokryť prvotné náklady na prerod organizácie. Naš prvotný zámer zabezpečiť samostatné plnohodnotné financovanie vlastnou činnosťou je nevyhnutné dodržať.

Okolie Handlovej je výrazne poznačené dejinnými zvratmi, ktoré ovplyvnili nielen životy ľudí ale aj ráz krajiny. A to najmä v dvadsiatom storočí. Spomeňme aspoň začiatok priemyselnej ťažby uhlia v roku 1909, násilné vysídlenie pôvodného nemeckého obyvateľstva v roku 1945 alebo masívny zosuv pôdy v roku 1960, pri ktorom bolo zničených minimálne 200 rodinných domov a značné územie.

A v neposlednom rade aj výrazné spoločensko – ekonomické zmeny po roku 1989.

Od stedoveku sa tu hospodárilo tzv. hofierským systémom. Dom, dvor , humno, záhumienky, oráčiny, pasienky a les. Malé hospodárske jednotky dokázali zabezpečiť obživu jednotlivým rodinným gazdovstvám. V polovici dvadsiateho storočia sa po vzore Sovietskeho zväzu prešlo na kolektívne obhospodarovanie pôdy. Medze sa rozorali a v odľahlejších častiach, kde to bolo technicky náročné sa polia zalesnili. V deväťdesiatych rokoch sa hlavným kritériom pri hospodárení s pôdou stala efektivita. Pribudli moderné mechanizmy a obhospodarovanie sa prispôbilo dotačnej politike štátu. Navyše po viac ako stodesiatich rokoch skončila ťažba uhlia. Krajina spustla.

Jedným z cieľov našej spoločnosti je vrátiť do krajiny prvky, ktoré boli odjakživa súčasťou ľudskej spoločnosti. Obhospodarovať krajinu takým spôsobom aby prinášala úžitok ľuďom, ktorý tu žijú. Žijeme v období klimatickej zmeny. Aj tento fakt je určite potrebné vziať do úvahy. Je potrebné nadviazať na skúsenosti našich predkov a pokúsiť sa ich využiť v dnešných podmienkach. Existujú síce moderné technológie , mechanizmy a tiež v poslednom období zažíva boom aj umelá inteligencia. Toto všetko isto netreba ignorovať. Avšak krajinu, ktorá je schopná odolávať súčasným atakom: klimatickej zmene, pustnutiu alebo presadzovaniu nepôvodných druhov rastlín aj živočíchov, dokážeme vybudovať len vhodným obhospodarovaním. Základom je pravidlo, že koľko úsilia do zeme vložíme , len toľko si z nej môžeme vziať. Spustnutá krajina nie je požadovaným prvkom a takmer s istotou môžeme potvrdiť, že nie je vhodná pre žiadnu zložku životného prostredia. Nezabezpečuje ani biodiverzitu ani zvýšenú retenčnú schopnosť a ani lepšie podmienky pre voľne žijúce živočíšne druhy.

Je teda našou ambíciou pretaviť poznatky získané počas niekoľkoročného pôsobenia našej spoločnosti, obohatené o skúsenosti našich predkov a získané aj spoluprácou s Technickou univerzitou vo Zvolene, do vytvorenia plnohodnotného podniku:

6. Záver

Handlovské lesy n.o. vznikla predovšetkým na účel rozvoja mimoprodukčných funkcií extravilánu mesta Handlová. V spolupráci so všetkými organizáciami zaoberajúcimi sa prácou a správou lesa rozvíjať najmä rekreačné a edukačné funkcie prírody.

Výročnú správu, účtovnú závierku a výsledky hospodárenia schválila Správna rada Handlovské lesy, n.o. na svojom zasadnutí dňa 14.05.2026.